

VELIKONOCE V OBÝVÁKU

VELIKONOČNÍ VIGILIE

ÚVOD

Tuto domácí modlitbu se můžeme jako obvykle modlit sami nebo v rodinném kruhu.

Na stůl, ke kterému si sedneme, postavme tu největší nebo nejhezčí svíčku, kterou doma najdeme. Bude nám připomínat Kristovu přítomnost uprostřed nás. Prozatím ji ponecháme nerozsvícenou. Vedle ní položme větší misku s vodou a něco, co nám připomíná vlastní křest. Může jít o křestní svíčku nebo roušku, ale třeba i o fotografie z vlastního křtu nebo křtu dětí, vnoučat nebo vedle vody položme křížek, který jsme u příležitosti křtu dostali, křestní list nebo cokoli, co nám připomene rodiče nebo kmotry, kteří nás ke křtu přivedli. Každý z nás jistě alespoň jeden takový předmět odkazující ke křtu najdeme. Nezapomeňme také na zápalky.

Tomu, kdo by chtěl dnes věnovat víc pozornosti Božímu slovu a tomu, jak Hospodin své dílo spásy konal už prostřednictvím svého vyvoleného národa, doporučujeme vložit před čtení z listu Římanům úryvek z druhé knihy Mojžíšovy, který i s následujícím mezizpěvem najdete na konci tohoto schématu.

Podle možnosti začínáme v přítmí, třeba jen s malou svíčkou nebo rozsvícenou malou baterkou. Na úvod můžeme zazpívat jakoukoliv vhodnou píseň nebo jeden z nás přečte následující antifonu:

1.: Hospodinova pravice mocně zasáhla, Hospodinova pravice mě pozvedla. Nezemřu, ale budu žít a vypravovat o Hospodinových činech.

anebo:

1.: My všichni, kteří jsme byli křtem ponořeni v Krista Ježíše, byli jsme tím křtem ponořeni do jeho smrti. Tím křestním ponořením do jeho smrti byli jsme spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem.

Potom uděláme společně znamení kříže stejně jako při bohoslužbě v kostele.

1.: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

ostatní: *Amen.*

1.: V této veliké noci i letos křesťané po celém světě bdí a modlí se, poslouchají slovo Boží a slaví Kristovo vítězství nad smrtí. Připojme se k nim s vírou, že náš Pán Ježíš Kristus přemohl také naši smrt, že skrze něho také my žijeme v Bohu, že jeho vzkříšení je také naším vzkříšením.

Nyní rozsvítíme svíci uprostřed stolu a jeden z nás přečte následující modlitbu:

1.: Bože, tato svíce nám připomíná tvého Syna, v němž nám zazářila tvá sláva. Očisti naše srdce a dej, ať se v nás rozhoří veliká touha po tobě, aby světlo této veliké noci bylo předobrazem tvé slávy, kterou nám připravuješ ve svém království. Skrže Krista, našeho Pána.

ostatní: *Amen.*

BOHOSLUŽBA SLOVA

Na toto místo je možné vložit starozákonní čtení uvedené na konci tohoto schématu.

Čtení – Řím 6,3-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

(Bratři!) My všichni, kteří jsme byli křtem ponořeni v Krista Ježíše, byli jsme tím křtem ponořeni do jeho smrti. Tím křestním ponořením do jeho smrti byli jsme spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem. Neboť jestliže jsme s ním srostli tak, že jsme mu podobní v jeho smrti, budeme mu tak podobní i v jeho zmrtvýchvstání. Vždyť přece víme, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby ztratila svou moc hříšná přirozenost a my abychom už hříchu neotročili. Neboť kdo umřel, je osvobozen od hříchu. Jestliže jsme však s Kristem umřeli, jsme přesvědčeni, že spolu s ním také budeme žít. Víme totiž, že Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá, smrt nad ním už nemá vládu. Kdo umřel, umřel hříchu jednou provždy, a když žije, žije pro Boha. Tak i vy se považujte za mrtvé hříchu, ale za žijící Bohu, když jste spojeni s Kristem Ježíšem.

Nyní můžeme nechat chvíli ticha na doznění Božího slova.

Žalm 118 je vybrán proto, že jej apoštolové tolikrát citovali při hlásání velikonočního poselství. Jeden z nás čte sloky, zatímco ostatní odpovídají.

Mezizpěv – Žl 118,1-2.16ab+17.22-23

odpověď: *Aleluja, aleluja, aleluja.*

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý,
jeho milosrdenství trvá navěky.

Nechť řekne dům Izraelův:

„Jeho milosrdenství trvá navěky.“

odpověď: *Aleluja, aleluja, aleluja.*

Hospodinova pravice mocně zasáhla,

Hospodinova pravice mě pozvedla.

Nezemřu, ale budu žít

a vypravovat o Hospodinových činech.

odpověď: *Aleluja, aleluja, aleluja.*

Kámen, který stavitelé zavrhli,

stal se kvádrem nárožním.

Hospodinovým řízením se tak stalo,

je to podivuhodné v našich očích.

Evangelium – Mt 28,1-10

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Po sobotě, na úsvitu prvního dne v týdnu, přišla Marie Magdalská a druhá Marie podívat se na hrob. Vtom nastalo velké zemětřesení, neboť anděl Páně sestoupil z nebe, přistoupil, odvalil kámen a posadil se na něj. Jeho zjev byl jako blesk a jeho roucho bílé jako sníh. Strachem z něho se strážci zděsili a klesli jako mrtví. Anděl promluvil k ženám: „Vy se nebojte. Víím, že hledáte Ježíše ukřižovaného. Není tady. Byl vzkříšen, jak řekl. Pojd'te a podívejte se na to místo, kam byl položen. A rychle jděte a povězte jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých. Jde před vámi do Galileje, tam ho uvidíte. To jsem vám měl povědět.“ (Ženy) rychle odešly od hrobu a se strachem i s velkou radostí to běžely oznámit jeho učedníkům. Vtom šel Ježíš proti nim a řekl jim: „Bud'te zdrávy!“ Přistoupily, objaly mu nohy a poklonily se mu. Tu jim Ježíš řekl: „Nebojte se! Jděte a oznamte mým bratřím, ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí.“

PRÁCE S TEXTEM / SDÍLENÍ

Nyní se můžeme zaměřit na první čtení a ptát se, jak se v mém životě tento nový život a toto spojení s Kristem projevuje, co pro mne můj křest znamená. Své myšlenky a zkušenosti sdílíme s ostatními nebo v duchu vlastními slovy za dar křtu, za dar spojení s Kristem děkujeme.

Po chvíli ticha zakončíme zvoláním:

1.: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému,

ostatní: *jako byla na počátku i nyní i vždycky a na věky věků. Amen.*

ROZPOMENUTÍ SE NA KŘEST A ZNAMENÍ KŘTU

Jako připomenutí toho největšího skutku, který pro nás Bůh o Velikonocích vykonal, tedy vítězství nad hříchem a smrtí, a zároveň jako vyjádření své touhy po plné účasti na Ježíšově životě, si teď v jednoduchosti můžeme svůj vlastní křest hlouběji uvědomit a vědomě k němu znovu přilnout. Pokud ještě máme svou křestní svíci, vezměme si ji do ruky a rozsvíťme ji od svíce uprostřed stolu. Pokud ne, vezměme do rukou jakýkoli jiný předmět, který nám křest připomíná. Pokud dnes slavíme spolu s dětmi, můžeme si teď s nimi např. prohlédnout fotky ze křtu nebo jim v krátkosti o průběhu jejich křtu vyprávět.

Pak jeden z nás přečte modlitbu o vodě, která se pro nás v dějinách stala symbolem spásy a záchrany.

1.: Už na počátku, když se tvůj Duch vznášel nad vodami, vložil jsi, Bože, do vody život a požehnání. A když jsi v přivalech potopy zničil hřích, stala se voda znamením nové spravedlnosti a nového života. Když jsi převáděl svůj lid z egyptského otroctví Rudým mořem, myslel jsi na ty, kdo budou pokřtěni. A když byl tvůj Syn pokřtěn vodou Jordánu, pomazal jsi ho Duchem svatým; když visel na kříži, vytryskla z jeho probodeného srdce krev a voda, a když vstal z mrtvých, dal učedníkům příkázání: Jděte a učte všechny národy a křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Shlédni tedy, Bože, i dnes na naše společenství a na každého z nás a otevři nám znovu pramen vody, tryskající do života věčného, jako v den, kdy jsi nás skrze křestní obmytí povolal k novému životu. Kéž v nás tvůj svatý Duch i dnes promění a očistí všechno, co není tvým životem, co není tvým pokojem a tvou radostí. Ať se v síle Ducha svatého na svůj křest rozpomeneme a i dál svědčíme o nové zemi a nových nebesích, které vzešly ze Vzkříšení tvého Syna.

ostatní: *Požehnaný jsi, Bože, navěky.*

Na znamení své vděčnosti a připravenosti ve svém poslání obdrženém ve křtu vytrvat, si teď můžeme ve vodě namočit prsty a vzájemně si na čele udělat kříž. Ten, kdo znamení kříže uděluje, přitom říká:

Dostal/a jsi nový život ve jménu Otce a Syna a Ducha svatého.

Kdo dnes večer slaví sám, přežehná se vodou tak jako při vstupu do kostela a přitom říká:

Děkuji za nový život, který jsem dostal/a ve jménu Otce a Syna a Ducha svatého.

MODLITBA OTČE NÁŠ

všichni: Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvět se jméno tvé. Přijď království tvé.

Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes.

A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.

A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Amen.

ZÁVĚREČNÁ MODLITBA A POŽEHNÁNÍ

všichni: Chválíme tě, dobrotivý Otče, za to, že tvůj jednorozený Syn přemohl smrt a otevřel nám tak nebe. Děkujeme ti za dar křtu a za účast na Kristově novém životě. Děkujeme Ti za své rodiče a za všechny lidi, kteří nás ke křtu přivedli a byli pro nás tvými svědky, svědky nového života, života v tvém světle a v tvém pokoji. Naplňuj nás svou radostí, svým pokojem a svým požehnáním. Naplňuj naše dny svou milosrdnou přítomností, zůstávej nám i dál nablízku a dávej nám odvahu a moudrost k tvé službě. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

1.: Dobrořečme Pánu.

ostatní: *Bohu díky.*

Bohoslužbu můžeme zakončit vhodnou „alelujovou“ písničkou.

DODATEK

Pro ty, kteří by chtěli více času věnovat Božímu slovu a připomenout si Boží mocné skutky v dějinách spásy, navrhujeme možnost vložit do Bohoslužby slova jako první čtení tento úryvek:

Čtení – Ex 14,15-15,1

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin pravil Mojžíšovi: „Co ke mně křičíš? Poruč synům Izraele, ať táhnou dál! A ty zdvihni svou hůl, vztáhni ruku nad moře a rozděl ho, aby synové Izraele mohli jít středem moře po souši. A já zatvrdím srdce Egyptanů, takže půjdou za nimi. Ukážu svou moc na faraónovi, na celém jeho vojsku, na jeho vozech a jezdcích, aby Egyptané poznali, že já jsem Hospodin, když ukážu svou moc na faraónovi, na jeho vozech a jezdcích.“ Boží anděl, který šel před táborem Izraelitů, změnil místo a šel za nimi. Také oblačný sloup změnil místo a položil se za ně. Přišel tak mezi tábor Egyptanů a mezi tábor Izraelitů. Byla tma a mlha. Tak přešla noc a po celou noc se jedni nepřiblížili k druhým. Mojžíš vztáhl svou ruku nad moře a Hospodin hnal moře prudkým žhavým větrem po celou noc zpět a moře vysušil. Vody se rozdělily a voda stála jako zed' po pravici i po levici, takže synové Izraele šli středem moře po souši. Egyptané je následovali. Všichni faraónovi koně, jeho vozy a jezdci šli za nimi středem moře. Když nadešla doba ranní hlídky, pohleděl Hospodin z ohnivého a oblačného sloupu na tábor Egyptanů a způsobil zmatek v jejich tábore; zadrhl jim kola u vozů, takže mohli pokračovat v jízdě jen s velkými obtížemi. Proto Egyptané křičeli: „Utečme před Izraelem, vždyť Hospodin bojuje za ně proti Egyptanům!“ Hospodin nařídil Mojžíšovi: „Vztáhni svou ruku nad moře, aby se vody vrátily na Egyptany, na jejich vozy i jezdce!“ Když tedy Mojžíš vztáhl svou ruku nad moře, moře se vrátilo časně zrána na své původní místo. Egyptané prchali proti němu a Hospodin je vrhl doprostřed moře. Vody

se valily nazpět a zaplavily vozy i jezdce a celé faraónovo vojsko, které se hnalo za nimi do moře, a nezbyl z nich ani jeden. Synové Izraele však prošli středem moře po souši a voda jim stála jako zed' po pravici i po levici. Tak Hospodin vysvobodil v ten den Izraelity z moci Egyptanů a Izraelité viděli mrtvé Egyptany na mořském břehu a pocítili mocnou ruku, kterou Hospodin zasáhl proti Egyptanům. Lid se bál Hospodina a věřil jemu i jeho služebníkovi Mojžíšovi. Tehdy zazpíval Mojžíš se syny Izraele tuto píseň Hospodinu:

Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený,
koně i jezdce svrhl do moře.

Hospodin je má síla, jej opěvuji, stal se mou spásou.

On je můj Bůh, a já ho chválím, Bůh mého otce, a já ho oslavuji.

Hospodin je hrdina ve válce, jeho jméno je Hospodin.

Faraónovy vozy a jeho vojsko svrhl do moře,
výkvět jeho reků byl potopen v Rákosovém moři.

Hlubiny je přikryly, zřítily se do propasti jako kámen.

Tvá pravice, Hospodine, ukazuje svou moc a sílu,
tvá pravice, Hospodine, drtí nepřátele.

Přivedeš a zasedíš svůj lid na hoře, na svém vlastnictví,
na místě, kde si, Hospodine, buduješ své sídlo,
ve svatyni, Pane, kterou vystavěly tvé ruce.

Hospodin bude kralovat navěky a navždy.